

ВІЙСЬКОВА ОПЕРАЦІЯ ПРОТИ ІДІЛ: 2014–2015 РР.

У цій статті автор розглядає передумови й хід військової операції, яку здійснюють коаліція на чолі з США, Російська Федерація та деякі інші держави проти невизнаної Ісламської держави Сирії та Леванту, політика якої відзначається особливою жорстокістю стосовно немусульманського населення та вандалізмом щодо пам'яток світової культури.

Ключові слова: ІДІЛ; США; Російська Федерація; коаліція; військова операція.

Ісламська держава Іраку та Леванту (ІДІЛ) – невизнана мусульманська держава та халіфат (з 29 червня 2014 р.), терористична, мілітаристська група напряму салафітський джихадизм. Контролює частину території Сирії й Іраку з населенням 10 млн осіб. Групу було засновано в 1999 р. йорданським радикалом Абу Мусаб аз-Заркаві під назвою «Організація монотеїзму і газавату». У жовтні 2004 р. аз-Заркаві присягнув на вірність Осамі бен Ладену і змінив назву групи на «Організацію основ газавату в Месопотамії», яка загальновідома як Аль-Каїда в Іраку, хоча група ніколи так себе не називала, це була її неофіційна назва. У січні 2006 р. вона об'єдналася з деякими іншими іракськими повстанськими групами й утворила Дорадчу раду мухаджирів, а аз-Заркаві було вбито в червні 2006 р. [1].

12 жовтня 2006 р. Дорадча рада мухаджирів об'єдналася з декількома більшими повстанськими фракціями і 13 жовтня проголосила заснування Ісламської держави Іраку (ІДІ). Керівниками цієї групи були Абу Омар аз-Багдаді та Абу Айюб аль-Масрі. Після того, як Масрі було вбито під час американсько-іракської спецоперації в квітні 2010 р., аз-Багдаді став одноосібним лідером групи. 8 квітня 2013 р. організацію, яка вторглася до Сирії, було перейменовано на Ісламську державу Іраку та Леванту [1].

29 червня 2014 р. група перейменувала себе в «Ісламську державу» й оголосила це угруповання «всесвітнім халіфатом» на чолі з «халіфом», який проголосив себе наступником пророка Мухамеда. У червні 2014 р. ІДІЛ видала документ, у якому містилося генеалогічне дослідження щодо походження її лідера аль-Багдаді від Мухаммеда. 29 червня аль-Багдаді було проголошено халіфом, який вимагав відданості від усіх набожних мусульман у всьому світі, згідно з ісламською юриспруденцією. Назва «Ісламська держава» й запровадження халіфату зазнали нищівної критики міжнародної спільноти та провідних мусульманських груп, що відмовилися користуватися цією назвою [1]. Тому це терористичне об'єднання в сучасних міжнародних відносинах називають Ісламською державою Іраку та Леванту (ІДІЛ), яка має на меті розширення свого впливу на всю земну кулю, не рахуючись із людськими жертвами.

В Іраку й Сирії ІДІЛ використовує існуючу адміністративно-територіальну систему, лише перейме-

нувала адміністративні одиниці у вілайати або провінції. У червні 2015 р. офіційно проголошено створення філій у Лівії, Єгипті (Синайський півострів), Саудівській Аравії, Ємені, Алжирі, Афганістані, Пакистані, Нігерії та Північному Кавказі. За межами Іраку й Сирії ІДІЛ контролює територію тільки в Синаї, Афганістані та Лівії, має представництво в Марокко, Лівані, Йорданії, Туреччині, Ізраїлі та Палестині, але відсутні офіційні філії в цих країнах [1].

У квітні 2014 р. загін ІДІЛ увійшов у Лівію і в жовтні встановив контроль над прибережним містом Дерна, але в середині 2015 р. бойовиків було вибито з міста. Улітку 2014 р. в Лівії почалася громадянська війна між лояльним до ісламістів Загальним національним конгресом і новим парламентом – Палатою депутатів. ІДІЛ виступила в конфлікті як «третя сторона». До лютого 2015 р. бойовики тримали в облозі великий лівійський порт Сирт і контролювали розташоване поруч місто Нофалія, а також нафтове родовище аль-Мабрук на південь від Сирта.

У Синайській провінції («Вілайат Синай») 10 листопада 2014 р. члени організації «Ансар Бей аль-Макдіс» присягнули на вірність аль-Багдаді. Угрупування мало 1 000–2 000 вояків. «Вілайат Синай» також діє в секторі Газа, називаючи себе «Ісламською державою в секторі Газа». 19 серпня 2015 р. члени групи підірвали штаб-квартиру сил безпеки Єгипту в північному Каїрі, поранивши 30 чоловік.

В Алжирській провінції ісламісти присягнули на вірність аль-Багдаді у вересні 2014 р. У грудні алжирські сили безпеки знищили керманіча фракції Халіда Абу-Сулеймана. 26 січня 2015 р. було проголошено Хорсанську провінцію (Вілайат Хорсан) на чолі з Хафізом Саїд Ханом й Абдулою Рауфом, після того, як обоє присягнули аль-Багдаді. Назва Хорсан належить до історичного регіону, який включає Афганістан, Пакистан та «інші сусідні землі». Проте вже 9 лютого 2015 р. Абдулу Рауфа було вбито під час авіанальоту літаків НАТО [1].

13 листопада 2014 р. невідома фракція в Ємені присягнула на відданість ІДІЛ. У грудні того ж року ІДІЛ активізувала свою присутність усередині Ємену, маючи конкурента – Аль-Каїду на Аравійському півострові. У лютому 2015 р. фракція Аль-Каїди Ансар аль-Шарія присягнула на відданість ІДІЛ. Оскільки єменська громадянська війна поширилась у березні

2015 р., вояки ІДІЛ почали бойові дії проти хуситів у мухфазах Хадрамаут, Шалва, Сана. У Західноафриканській провінції 7 березня 2015 р. керманіч Боко Харам Абубакар Шекау присягнув ІДІЛ. Від кінця березня 2015 р. Боко Харам згадується як Західноафриканський вілайат). Деякі командири Кавказького емірату в Чечні й Дагестані присягнули на вірність ІДІЛ наприкінці 2014 – на початку 2015 рр. 23 червня 2015 р. представник Ісламської держави Абу Мухамад аль-Аднані прийняв присягу відданості й анонсував нову Кавказьку провінцію під керівництвом Рустама Асельдерова [1].

Отже, керманічі ІДІЛ в 2013–2015 рр. намагалися поширити свій вплив і встановити контроль над територіями афро-азіатського регіону, при цьому з неймовірною жорстокістю розправляючись із представниками немусульманського населення, знищуючи з нечуваним вандалізмом унікальні пам'ятки старовини.

Найбільш міцно іділівці закріпились на території Сирії та Іраку, де триває громадянська війна, множаться теракти, а мільйони біженців шукають притулку в сусідніх країнах чи Європі.

На думку аналітиків, група налічує приблизно 10 тис. бойовиків, але ця цифра видається явно заниженою. Припускають, що ІДІЛ отримує кошти від індивідуальних спонсорів із країн Перської затоки. Також джерелом прибутків цієї держави є грабівництво, викупи за заручників та продаж наркотиків.

Угруповання вже контролює багату на нафту місцевість на півночі Сирії. Із захопленням Мосула в Іраку його позиції зміцнилися. Є інформація, що джихадисти отримали 425 млн доларів, які зберігалися в національному банку в Мосулі, і що невдовзі вони можуть захопити найбільші в Іраку нафтові родовища в Байджі, на південь від Мосула [2].

Наведемо кілька фактів жорстокості ісламістів-іділівців. 25 жовтня 2009 р. – підлив двох нашпигованих вибухівкою автомобілів у центрі Багдада (біля будівель адміністрації губернатора та міністерства юстиції), загинули 155 осіб. 31 жовтня 2010 р. – захоплення заручників у кафедральному соборі Багдада, що належить Сирійській католицькій церкві, загинули 58 осіб. Улітку 2014 р. бойовики стратили 500 чоловіків з общини езидів та захопили в рабство близько 300 жінок. 16 червня 2014 р. ІДІЛ оголосила, що бере на себе відповідальність за вбивство 1 700 курсантів училища ВПС на військовій базі Сабайкар у Тікріті після того, як база й велика частина міста опинилися в їхніх руках. 28 серпня 2014 р. опубліковано відео, на якому бойовики Ісламської держави ведуть 250 чоловіків, імовірно сирійських солдатів, роздягнених практично догола, на власну смерть, оточених прапорами противника та під дулами автоматів. Полонених вивели на відкриту місцевість і по черзі розстріляли в спину. Їхні тіла залишили під сонцем, а жорстоке й принизливе відео віддали на загальний огляд.

4 вересня 2014 р. бойовики ІДІЛ влаштували в Іраку розправу над військовими. Загинули, за даними правозахисної міжнародної організації Human Rights Watch, щонайменше 700 осіб [1].

3 серпня 2013 р. бойовики ІДІЛ розпочали активні дії проти сирійських урядових військ, «Вільної

сирійської армії» і курдських ополченців. Наприкінці 2013 р. вони установили контроль над сирійським містом ар-Ракка, яке стало неофіційною столицею ІДІЛ у Сирії. Місто швидко було впорядковано, засновано шариатські суди, управління містом ґрунтується безпосередньо на ісламських законах. На початку 2014 р. бойовики розпочали повномасштабний наступ на північні та західні райони Іраку, а також у північній Сирії (Курдистан), у результаті якого до червня встановили контроль над містами Фаллуджа, Мосул, Тікріт, впритул наблизившись до Багдада, Талль-Афара.

Мета іділівців – розповсюдити свою владу не тільки на весь мусульманський світ, а й на території, населені християнами, представниками інших релігійних конфесій, розширення меж їхньої держави, неймовірна жорстокість бойовиків спонукали цивілізовані країни вступити в боротьбу з ІДІЛ, насамперед у Сирії та в Північно-Східному Іраку. А ситуація в цих регіонах була непростюю. У Сирії тривала громадянська війна, режим Бекара Асада тримався лише за підтримки Росії, Ірану та деяких інших держав. У країні боролися за владу урядові війська, опозиційна до влади «Вільна сирійська армія», курдські ополченці та ІДІЛ. У західних політичних колах дедалі частіше лунала вимога негайної відставки Асада та ліквідації його антидемократичного режиму.

У середині літа 2014 р. США відправили до Іраку інструкторів, які не брали безпосередньої участі в бойових діях, а в серпні Сполучені Штати створили коаліцію для збройної боротьби з ІДІЛ. До коаліції ввійшли Ліван, Сирія, Ірак, Хізбалла, Іракський Курдистан, Сирійський Курдистан, Єгипет, Лівія, воєнізовані шіїтські формування, Сирійська опозиція, усі країни НАТО, більшість членів ЄС, Рада співробітництва арабських держав Перської затоки – Саудівська Аравія, Катар, Кувейт, Бахрейн, ОАЕ, Оман, а також Йорданія та Марокко [2].

Коаліція допомагала Іраку військовими поставками, направляла радників, а також створювала бази підготовки місцевих сухопутних військ. Багато країн надали гуманітарну допомогу етнічним меншинам Північного Іраку (Курдистан та ін.), які перебували під загрозою повного знищення або втечі. Військову допомогу згодом було розширено для того, щоб захистити інфраструктуру Іраку й забезпечити повітряне прикриття іракських військ.

У серпні 2014 р. президент США Барак Обама, говорячи про підтримку уряду Іраку, сказав, що «це буде довгостроковий проект». 10 вересня Обама оголосив, що США почнуть проводити авіанальоти в Сирії навіть без схвалення Конгресу. 23 вересня США, Бахрейн, Йорданія, Катар, Об'єднані Арабські Емірати та Саудівська Аравія завдали ракетно-бомбових ударів по позиціях угруповання «Ісламська держава» в Сирії. Крилаті ракети запускалися з американських бойових кораблів у Перській затоці та Червоному морі приблизно по двох десятках цілей, у тому числі по штаб-квартирі угруповання «Ісламська держава» в місті Ракка (схід Сирії). 24 вересня завдано авіаудари по бойовиках «Ісламської держави» біля міста Алеппо. Унаслідок цих авіаударів ліквідовано приблизно 120 бойовиків.

25 вересня збройні сили США та союзників з арабських країн атакували нафтопереробні заводи, контрольовані терористами, у кількості 13 – ударів завдано по 12. За підрахунками служб США, щоденно ці об'єкти приносили екстремістам до 2 млн доларів прибутку [2].

27 вересня голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Мартін Демпсі заявив, що вважає за необхідне ввести війська до Сирії та Іраку для боротьби з угрупованням «Ісламська держава». Авіація атакувала терористів у Сирії та Іраку, завдано точкових ударів по табору терористів біля міста Хасеке, командному пункту та аеропорту біля міста Манбідж (Сирія), позиціях ісламістів в Іраку – загалом сім авіаударів. На це підрозділ «Аль-Каїди» – угруповання «Джебхат ан-нусра» – заявив, що збирається помститися та завдати США удар у відповідь [2].

На початку жовтня 2014 р. прем'єр-міністр Австралії Тоні Ебботт підтвердив, що уряд направив в Ірак винищувачі-бомбардувальники Boeing F/A-18 для завдання авіаударів по бойовиках ІДІЛ. Станом на 17 жовтня австралійські королівські ВПС здійснили 43 бойові вильоти над Іраком. Австралійська авіація також брала участь у підтримці курдських сил у боях за місто Кобані на півночі Сирії [2].

24 квітня 2015 р. ватажок терористичного угруповання «Ісламська держава» Абу Бакр аль-Багдаді отримав важке поранення в результаті авіаудару прозахідної коаліції і помер в лікарні сирійського міста Ракка. Після цього бойовики ІДІЛ присягнули новому «халіфу» Абдурахману Мустафі аль-Шейхлару, який отримав прізвище Абу Аля аль-Афрі [2].

До жовтня 2015 р. коаліція, очолювана США, вела боротьбу з іділовцями досить мляво. Підтримуючи сирійську опозицію матеріально, США недостатньо звертали уваги на знищення бойових цілей. Про це говорив президент РФ В. Путін, виступаючи 29 вересня 2015 р. на ювілейній сесії Генеральної Асамблеї ООН: «Стан справ більш ніж небезпечний. Тут безвідповідально виступати про загрозу міжнародного тероризму і водночас закрити очі на фінансування тероризму. ... Там є лише одна звичайна легітимна армія. Це армія президента Сирії Асада. І йому протистоїть, за інтерпретацією деяких наших міжнародних партнерів, опозиція. Але насправді, у житті, реально армія Асада бореться з терористичними організаціями. ... Під прапорами так званого «ІДІЛ» воюють десятки тисяч бойовиків, серед них колишні іракські військовослужбовці, лівійці, також його поповнюють так звані сирійські члени опозиції, підтримувані Заходом», – сказав російський президент [3]. Цей виступ був прелюдією до прийнятого уже російським лідером рішення про початок антитерористичної акції проти ІДІЛ.

На це звинувачення Барак Обама відповів, що апокаліптичний культ ІДІЛ є світовою небезпекою. Військової сили недостатньо, щоб змінити ситуацію в Сирії (тому підхід Росії США не сприймають). Неможливо повернутися до довоєнного статус-кво. Асад відреагував на громадянські протести у своїй країні шляхом ескалації, репресій і вбивств. Тому в Сирії

потрібна нова влада. Водночас США готові співпрацювати з Росією щодо Сирії [4].

Росія активізувала військову підтримку Сирії з серпня 2015 р., зокрема збільшила кількість поставок повітряними та морськими шляхами військової допомоги такими поставками. РФ розгорнула дві військові бази в Сирії: одну – на узбережжі, а другу – усередині країни. У свою чергу, президент РФ Володимир Путін підкреслив надання «досить серйозної підтримки» Асаду та зазначив, що говорити про участь Росії у військових операціях проти бойовиків ІДІЛ на сьогодні передчасно [5].

Чому Росія в цей тяжкий для неї момент вирішила виступити з антитерористичною акцією проти Ісламської держави Іраку та Леванту? Тут можна визначити кілька причин. По-перше, СРСР, а після нього й Російська Федерація впродовж останніх 50 років відігравали провідну роль у Близькосхідному регіоні. Але останні п'ять років Росія поступово втрачала вплив серед більшості країн регіону. Нині своїми добрими партнерами вона може назвати Сирію, Іран і, може, нинішній Єгипет та арабську державу Палестини. По-друге, Путіну будь-що необхідно зберегти єдину військово-морську базу в Сирії для російського флоту в Середземномор'ї. По-третє, ісламська загроза торкнулась і самої РФ – проголошено ісламську провінцію на Північному Кавказі. По-четверте, поруч з іншими цивілізованими країнами виступити захисником елементарних прав людини на збереження свого життя і надбань світової культури. По-п'яте, підняти міжнародний авторитет Росії.

30 вересня 2015 р. російський президент проголосив початок антитерористичної акції. У відповідь на це вже 1 жовтня відгукнулася Саудівська Аравія. Вона зажадала від Росії припинити військові операції в Сирії і заявила, що бойовиків «Ісламської держави» не було в районах, які зазнали авіаударів російських літаків. Про це заявив постпред Саудівської Аравії в ООН Абдалла аль-Муаллімі: «Делегація моєї країни висловлює глибоку стурбованість у зв'язку з військовими операціями, які російські війська провели в Хомсі та Хамі – містах, де немає сил ІДІЛ. Ці напади призвели до багатьох жертв. Ми вимагаємо негайно це припинити і не відновлювати». Аль-Муаллімі додав, що країни, які ще нещодавно говорили про свою готовність боротися проти тероризму, не можуть робити це, одночасно підтримуючи тероризм сирійського режиму Асада. Саудівська Аравія допустила можливість зміни влади в Сирії військовим шляхом у разі, якщо Башар Асад відмовиться добровільно залишити посаду президента [6].

У зв'язку з виступом Росії США вирішили змінити стратегію своєї присутності в Сирії та Іраку. Вашингтон був стурбований тим, що битви за Рамаді й Мосул, найбільші міста в Іраку, які утримує ІДІЛ, зайшли в глухий кут. На тлі повідомлень, що Кремль попросив дозволу від Багдада для початку авіаударів в Іраку, генерал Данфорд запропонував значно збільшити кількість авіаударів і розгорнути протитанкову зброю, щоб перехопити ініціативу.

Стратегія США в Іраку й Сирії зіткнулася з нищівною критикою через нездатність подолати ІДІЛ і передбачити воєнні дії Росії. План Пентагону

полягав у тому, щоб битися з бойовиками ІДІЛ відразу на декількох фронтах. Генерал Данфорд закликав до скоординованого наступу на бойовиків за участю сирійських, іракських і курдських військ [7].

Водночас Росія продовжувала нарощувати авіаудари та ракетні удари Каспійської флотилії по пози-

ціях бойовиків. Міноборони Росії відрепортувало про знищення понад 800 об'єктів у Сирії [8]. Сирійські правозахисники заявили про майже 450 загиблих унаслідок російських авіаударів [8]. Теперішню ситуацію в Сирії демонструє карта (рис. 1).

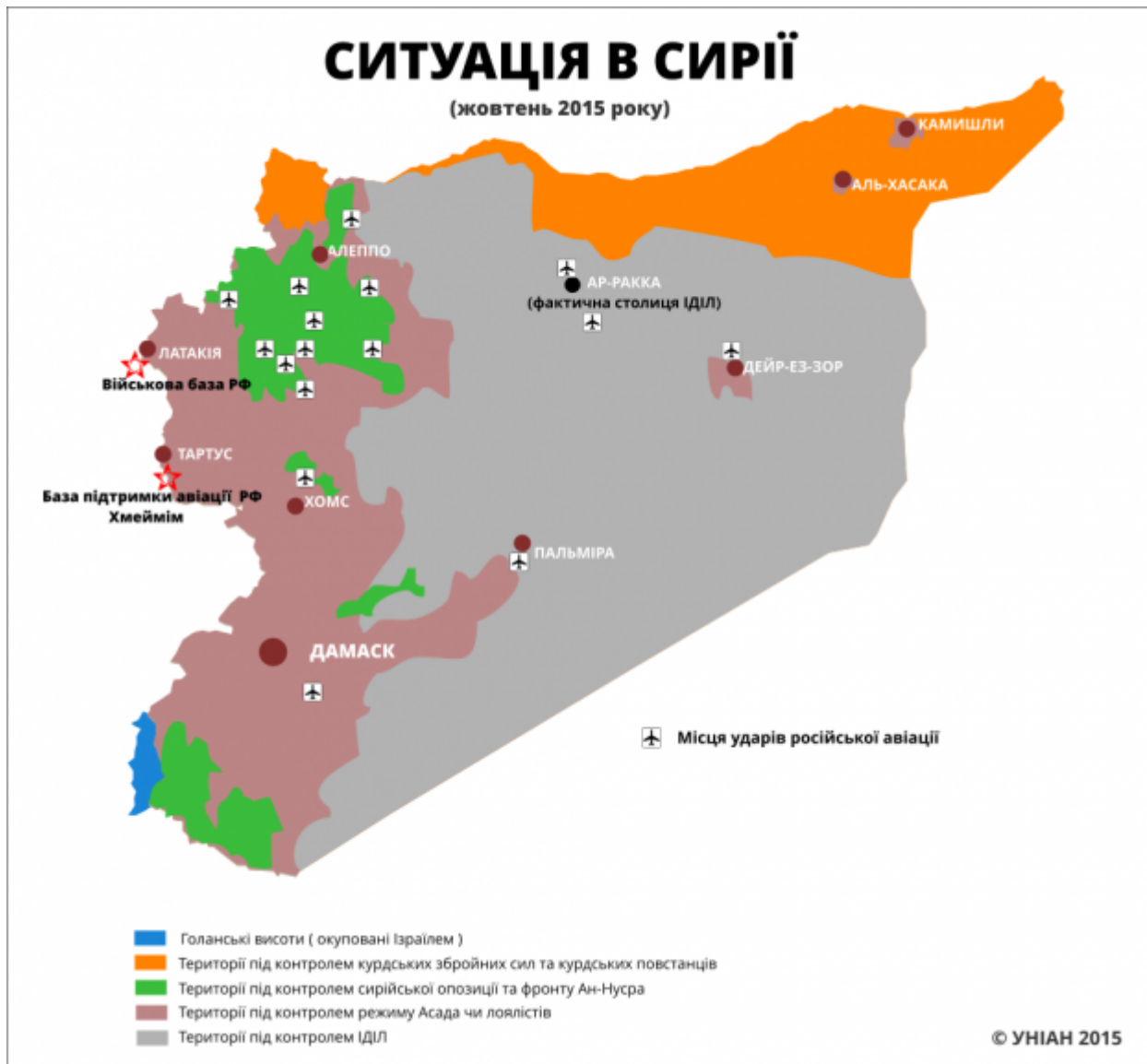

Рис. 1. Ситуація в Сирії в жовтні 2015 р.

Через кілька днів після початку російської анти-терористичної операції наступ на позиції ісламістів у районі Алеппо доволі успішно розпочала сирійська урядова армія. Започатковані й продовжуються консультації із США щодо спільних дій проти терористів.

Понад 60 країн світу так чи інакше беруть участь в антитерористичній операції проти ІДІЛ, але серед них немає України. На думку Олексія Коломійця, президента Центру європейських та трансатлантичних студій, Україна швидко скочується до стану «м'якої» ізоляції на міжнародній арені, вона стає, як мінімум, нецікавою, як максимум, уже починає дратувати. Одночасне проведення двох війн – вкрай неординарна подія у світовій історії. Ми є свідками такої події зараз. Українська-російська війна та війна проти Ісламської держави Іраку та Леванту повністю змінили

геостратегічну картину світу. Ці дві війни замкнули «ланцюг нестабільності та турбулентності», що простягається від Ірану до України. У тій ситуації, яка склалася в Україні, Коломієць звинувачує президента Порошенка в дуже гострих тонах. «Війна проти Ісламської держави буде тривалою», – передбачає О. Коломієць. – Зміняться президенти в США й Україні. – «У нас вибір теж вирішальний. Перемоги у війні з Росією та допомогти коаліції перемогти ІДІЛ. Схоже, що Україна буде вимушена перемагати у двох війнах із новим президентом» [9].

Автор цієї статті не зовсім згоден з Коломійцем. На нашу думку, приєднання України до антитерористичної акції носило б суто декларативний характер, оскільки Україна, ведучи війну в Донбасі проти сепаратистів і російських найманців, не в змозі реально

включитись у боротьбу проти ІДІЛ, і звинувачувати в цьому президента не варто.

Отже, розглянувши конкретний фактичний матеріал про військову операцію проти ІДІЛ, можна сформулювати такі висновки. По-перше, ідейною основою Ісламської держави став розкол мусульманства на різні течії, серед яких виділився салафітський джихадизм – сучасна фундаменталістська, ультраконсервативна течія, яка закликає повернутися до первісних основ ісламу, закладених пророком Мухамедом, і відзначається жорстоким насильницьким підходом до цивільного населення та представників інших релігій. Ідея виявилася привабливою для частини населення близькосхідного регіону.

По-друге, ісламістський рух невинно поширюється, охоплюючи нові території, особовий склад ісламістів постійно поповнюється, не виключена ймовірність наявності серед них представників мусульманського населення України, зокрема Криму (який вважається тимчасово окупованою територією військами РФ). Отже, ісламський фундаменталізм несе загрозу й Україні.

По-третє, боротьба з ІДІЛ може бути досить тривалою, можливо, декілька років чи навіть десятиліть, аналітики припускають два варіанти її завершення. Перший із них – спільними зусиллями коаліції на чолі з США, РФ та Ірану, а також урядових військ Сирії та Іраку фундаменталісти будуть видворені з території Сирії та Іраку, але знайдуть притулок в інших мусульманських країнах; другий варіант – ісламістський рух поступово переродиться, набуде загальнолюдських цивілізаційних рис, і тоді ісламістська держава може бути визнана світовим співтова-

риством, що, на нашу думку, малоімовірно. Невизнані держави живуть довго. Ісламська держава Іраку та Леванту здатна стати найбільш варварською й жорстокою невизнаною державою світу.

По-четверте, слід відзначити різні підходи до зазначеної проблеми коаліції на чолі з США та Російської Федерації. У них спільна мета – ліквідувати Ісламську державу, але коаліція надає допомогу Вільній сирійській армії, уряду Іраку, водночас вимагаючи, щоб президент Сирії Башар Асад добровільно пішов у відставку; Росія ж втрутилась у конфлікт для підтримки режиму Асада і враховувала ту безпосередню загрозу, яку створили ісламісти, проголошуючи своєю провінцією Північний Кавказ. Крім того, Путіну потрібно було підняти міжнародний авторитет своєї держави, який значно підупав після втручання Росії в українські справи, а проведення Росією першої за 25 років масштабної військової операції за кордоном, якщо не рахувати Криму і Донбасу, – зручний привід для цього.

Безумовним прогресом можна вважати першу за два роки зустріч Путіна й Обама 29 вересня 2015 р. під час роботи Генеральної Асамблеї ООН, хоча відносини між ними вкрай напружені, а позиції щодо найбільш важливих питань сучасної світової політики істотно різняться. Зустріч показала, що Вашингтону неможливо ігнорувати Москву.

І, нарешті, по-п'яте, акція Росії в Сирії може бути порядком для режиму Башара Асада. Адже сирійські урядові війська розпочали наступ на позиції бойовиків, що може призвести до зміцнення становища сирійського президента у власній країні, а Захід не буде наполягати на його відставці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ісламська держава [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki>.
2. Військова операція проти ІДІЛ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.
3. Путін знову звинувачує Захід у фінансуванні поміркованої сирійської опозиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://espresso.tv/news/2015/09/28/>.
4. Світові лідери про світ на 70-й сесії Генеральної Асамблеї ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/560a27fbca74e/>.
5. Путін готовий завдати удару по ІДІЛ в Сирії без погодження з США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dt.ua/WORLD/putin-gotoviy-zavdati-udari-po-idil-u-siriyi-bez-ogodzhennya-zi-ssha-bloomberg-185616_.html.
6. Саудівська Аравія відреагувала на військову операцію РФ в Сирії, вимагаючи їх негайного припинення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/world/1139550-sauidivska-araviya-vidreaguvala-na-viyskovi-operatsiji-uf-u-siriji-vimagayuchi-negaynogo-jihnogo-pripinennya.html>.
7. Битва на кількох фронтах: США придумали нову стратегію боротьби з ІДІЛ в Сирії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/world/1158786-bitva-na-kilkoh-frontah-ssha-privdumali-novu-strategiyu-borotbi-z-idil-u-siriji-times.html>.
8. Минобороны РФ рассказало об уничтожении в Сирии объектов террористов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rg.ru/sujet/5576/>.
9. Чому Україна не приєднується до коаліції проти ІДІЛ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osp-ua.info/politicas/42290-chomu-ukrayina-ne-priyednuetsja-do-koalitsiyi-proti-idil.html>.

П. М. Тригуб, Черноморський державний університет імені Петра Могили, г. Николаев, Україна

ВОЕННАЯ ОПЕРАЦИЯ ПРОТИВ ИГИЛ: 2014–2015 ГГ.

В этой статье автор рассматривает предпосылки и ход военной операции, которую осуществляют коалиция во главе с США, Российская Федерация и некоторые другие государства против непризнанного Исламского государства Сирии и Леванта, политика которого характеризуется особой жестокостью относительно немусульманского населения и вандализмом по отношению к памятникам мировой культуры.

Ключевые слова: ИГИЛ; США; Российская Федерация; коалиция; военная операция.

P. M. Trigub, Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolaiv, Ukraine

THE MILITARY OPERATION AGAINST THE ISIL: 2014–2015

In this article, the author examines the causes and course of the military operation, which is carried out a coalition led by the US, Russia and some other states against an unrecognized Islamic State of Syria and the Levant, a policy which is characterized by extreme cruelty with respect to non-Muslims and vandalism against the monuments of the world culture.

Thus, we can formulate the following conclusions. First, the ideological foundation of the Islamic state was split Islam into various currents, including separated salafitskyj jihadism – modern fundamentalist, ultra-conservative movement, which calls back to the original foundations of Islam laid down by the prophet Muhammad, and noted brutal violent approach to civilian populations and representatives of other religions. The idea was attractive to the population of the Middle East region.

Second, the Islamist movement spreads relentlessly; covering new territories personnel Islamists constantly updated, do not exclude the presence of representatives of the Muslim population of Ukraine, including Crimea. Thus, Islamic fundamentalism is a threat and Ukraine.

Thirdly, the fight against ISIL can be quite long, perhaps a few years or even decades, analysts suggest two options for its completion. The first of them – the joint efforts of the coalition led by the US, Russia and Iran as well as Syria's government troops and Iraqi fundamentalists will be expelled from the territory of Syria and Iraq, but find refuge in other Muslim countries; the second option – the Islamist movement gradually reborn, human civilization will come into rice and then the Islamic state may be recognized by the international community that, in our view, unlikely. Unrecognized states live long. Islamic State of Iraq and the Levant can become the most barbaric and brutal unrecognized states.

Fourth, it should be noted different approaches to this problem the coalition led by the United States and the Russian Federation. They have a common goal – to eliminate the Islamic state, but the coalition assists the Free Syrian Army, the Government of Iraq, while demanding that Syrian President Assad Béchar province voluntarily resigned; Russia has interfered in the conflict to support the Assad regime and take into account that a direct threat created by the Islamists, proclaiming his province of North Caucasus. In addition, Putin had to raise the international prestige of the state, which significantly decreased after the intervention of Russia in Ukrainian affairs, and conduct in the first 25 years of large-scale military operations abroad, except Crimea and Donbas – a convenient excuse for this.

And finally, fifth, the action of Russia in Syria may be saving mode province Assad. After Syrian government forces launched an offensive against the militants, which can lead to strengthening the position of the Syrian president in his own country, and the West would not insist on his resignation.

Keywords: *ISIL; the United States; the Russian Federation; a coalition; the military operation.*

Рецензенти: *Котляр Ю. В., д-р. іст. наук, проф.
(Чорноморський державний університет імені Петра Могили);
Тодоров І. Я., д-р. іст. наук, проф.
(Ужгородський національний університет).*

© Тригуб П. М., 2015

Дата надходження статті до редколегії 26.10.2015